

USTAV SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA

(1787.g.)

Mi, narod Sjedinjenih Država, da bismo stvorili savršeni Savez, uspostavili Pravdu, osigurali unutrašnji mir, pobrinuli se za zajedničku odbranu, unapredili opšte Blagostanje i obezbedili Blagodeti Slobode i sebi i svome Potomstvu – propisujemo i donosimo ovaj Ustav za Sjedinjene Američke Države.

ČLAN 1.

Odeljak 1. Sva, ovim Ustavom dodeljena, zakonodavna vlast pripada Kongresu Sjedinjenih Država, koji se sastoji od Senata i Predstavničkog doma.

Odeljak 2. 1. Predstavnički dom čine članovi koje svake druge godine bira narod pojedinih država, a u svakoj pojedinoj državi birači treba da imaju svojstva koja se traže od članova izbornog tela, najbrojnije grane državnog zakonodavnog tela.

2. Niko ne može da bude izabran za člana Predstavničkog doma ako nije navršio dvadeset pet godina života i nije bio sedam godina građanin Sjedinjenih Država, i ko u vreme izbora nije stanovnik države u kojoj se bira.

3. Broj članova Predstavničkog doma i iznos neposrednih poreza raspoređuju se na pojedine države koje mogu da budu uključene u ovaj savez, srazmerno naseljenosti svake od njih, koja se određuje kada se ukupnom broju slobodnih lica, uključujući ona koja su se obavezala na službu za određeni broj godina, a isključujući neoporezovane Indijance, dodaju tri petine ostalih lica. Stvarno prebrojavanje vrši se u roku od tri godine posle prvog zasedanja Kongresa Sjedinjenih Država i svakih sledećih deset godina, na način koji se propisuje zakonom. Broj članova Predstavničkog doma ne može da bude veći od jednog na svakih trideset hiljada, ali svaka država mora da ima najmanje jednog člana Predstavničkog doma; i dok se takvo prebrojavanje ne obavi, država Nju Hempšir ima pravo da bira tri, Masačusets osam, Rod Ajlend i Plantaže Providens jednog, Konektikat pet, Njujork šest, Nju Džersi četiri, Pensilvanija osam, Delaver jednog, Merilend šest, Virdžinija deset, Severna Karolina pet i Džordžija tri.

4. Kad se uprazni neko mesto člana Predstavničkog doma bilo koje države, izvršna vlast dotične države raspisuje izbore za popunu upražnjenog mesta.

5. Predstavnički dom bira svog predsednika i druge službenike i ima isključivo pravo pokretanja postupka za krivično gonjenje službenih lica.

Odeljak 3. 1. Senat Sjedinjenih Država se sastoji od po dva senatora iz svake države, koje bira zakonodavna vlast dotične države na šest godina; i svaki senator ima pravo na po jedan glas.

2. Odmah po svome sastanku posle prvih izbora, oni se dele što je moguće ravnomernije u tri grupe. Mesta senatora prve grupe upražnjavaju se po isteku druge godine, senatora druge grupe po isteku četvrte godine, a treće grupe po isteku šeste godine, tako da se svake druge godine može da bira jedna trećina; i ako se neko mesto uprazni usled ostavke ili drugog uzroka, u vreme kada zakonodavna vlast neke države ne zaseda, izvršna vlast te države može da vrši povremena imenovanja do idućeg sastanka zakonodavnog tela, kojima se popunjavaju takva upražnjena mesta.

3. Niko ne može da bude senator ko nije navršio trideset godina života i ko nije devet godina bio građanin Sjedinjenih Država, i ko u vreme izbora nije stanovnik države za koju se bira.

4. Potpredsednik Sjedinjenih Država je predsednik Senata, ali nema pravo glasa, sem kada su glasovi jednako podeljeni.

5. Senat bira svoje druge službenike, a tako isto i predsednika *pro tempore*, u odsustvu potpredsednika, ili za vreme dok on vrši dužnost predsednika Sjedinjenih Država.

6. Senat ima isključivo pravo da sudi po svim zahtevima za krivično gonjenje službenih lica. Dok zaseda u tom cilju, njegovi članovi su pod zakletvom ili svečanom izjavom. Kada se sudi predsedniku Sjedinjenih Država, predsedava predsednik Vrhovnog suda; niko ne može da bude osuđen bez saglasnosti dve trećine prisutnih članova.

7. Odluka u slučajevima krivičnog gonjenja ne može da ide dalje od uklanjanja s položaja i razrešenja držanja i posedovanja počasnog zvanja, odgovorne dužnosti i plaćene službe Sjedinjenih Država; okrivljena stranka ipak podleže optužbi, suđenju, osudi i kazni po odredbama zakona.

Odeljak 4. 1. Vreme, mesto i način održavanja zбора za senatore i članove Predstavničkog doma propisuje u svakoj državi njena zakonodavna vlast, ali Kongres može u svako doba zakonom da donese ili izmeni te propise, osim odredaba koje se odnose na mesta biranja senatora.

2. Kongres se sastaje najmanje jednom godišnje, a to zasedanje se održava prvog ponedeljka u decembru, sem ako se zakonom ne odredi neki drugi dan.

Odeljak 5. 1. Svaki dom daje autoritativno mišljenje o izborima, izbornim rezultatima i izbornom cenzusu svojih članova, a većina svakog od domova čini kvorum potreban za rad, ali manji broj može da odlaže rad iz dana u dan i da bude ovlašćen da primorava odsutne članove na pohađanje sednica, na način i primenom kazni koje svaki dom odredi za shodno.

2. Svaki dom može da propiše odredbe svoga poslovnika, da kažnjava svoje članove zbog povrede reda i da isključi nekog člana, uz saglasnost dve trećine poslanika.

3. Svaki dom vodi zapisnik o svom radu i s vremena na vreme ga objavljuje, uz izuzetak onih delova za koje se, po mišljenju doma, iziskuje tajnost, a glasanje sa *da* ili *ne* članova jednog ili drugog doma o bilo kakvom pitanju, na zahtev jedne petine prisutnih članova, unosi se u zapisnik.

4. U vreme zasedanja Kongresa nijedan dom ne može bez pristanka drugog doma da odloži rad duže od tri dana, niti da se premesti u drugo mesto iz onog gde oba doma zasedaju.

Odeljak 6. 1. Senatori i članovi Predstavničkog doma dobijaju naknadu za svoj rad, koja se određuje zakonom, a isplaćuje je blagajna Sjedinjenih Država. U svim slučajevima, sem u slučaju izdaje, zločina i povrede javnog mira, oni ne mogu da budu uhapšeni dok prisustvuju zasedanju svojih domova, i kad dolaze i odlaze iz njih, a za svaki svoj govor ili raspravu u oba doma neće odgovarati ni pred kim.

2. Nijedan senator ni član Predstavničkog doma ne može, u mandatnom roku za koji je izabran, da bude postavljen na bilo kakvu dužnost u službi vlade Sjedinjenih Država koja bi bila stvorena ili čiji bi uzgredni prihodi od toga bili uvećani za to vreme, i nijedno lice koje vrši neku službeničku dužnost u Sjedinjenim Državama ne može da postane član bilo kog doma za vreme trajanja njegove službe.

Odeljak 7. 1. Svi predlozi zakona o ubiranju prihoda prave se u Predstavničkom domu, ali Senat može da predlaže ili da se saglašava sa amandmanima, kao i u pogledu drugih predloga zakona.

2. Svaki zakonski predlog koji prođe kroz Predstavnički dom i Senat, pre nego što postane zakon, podnosi se predsedniku Sjedinjenih Država; ako se s njim saglasi, on ga potpisuje, a ako se ne saglasi, vraća ga sa svojim primedbama onom domu u kome je bio sačinjen, koji u celosti unosi primedbe u svoj zapisnik i ponovo ga pretresa. Ako se posle takvog ponovnog pretresanja dve trećine tog doma saglase da prihvate predlog zakona, on se, zajedno sa svim primedbama, šalje drugom domu koji ga na isti način ponovo pretresa, pa ako ga prihvate dve trećine tog doma, on postaje zakon. Ali u svim takvim slučajevima glasanje se u oba doma vrši sa *da* ili *ne*, a imena lica koja glasaju za i protiv zakonskog predloga unose se u zapisnik svakog doma zasebno. Ako predsednik ne vrati neki izglasani zakonski predlog u roku od deset dana (ne računajući nedelje) otkako je dostavljen, on postaje zakon kao da ga je i potpisao, sem ako Kongres ne spreči njegovo vraćanje odlaganjem svog rada, u kom slučaju on ne postaje zakon.

3. Svaka odluka, rezolucija ili glasanje za koje je potrebna saglasnost Senata i Predstavničkog doma (izuzimajući pitanje odlaganja sednica) podnose se predsedniku Sjedinjenih Država, i oni postaju punovažni tek kada ih on potvrdi ili – u slučaju da odbije – kada ih ponovo izglasaju dve trećine članova Senata i Predstavničkog doma, prema pravilima i ograničenjima propisanim za slučaj predloga zakona.

Odeljak 8. Kongres ima pravo:

1. da ustanovljava i ubira poreze, carine, trošarine, da plaća dugove i stara se o zajedničkoj odbrani i o opštem blagostanju Sjedinjenih Država; međutim, sve carine, takse i trošarine su jednoobrazne na celoj teritoriji Sjedinjenih Država;
2. da zaključuje zajmove u ime Sjedinjenih Država;
3. da reguliše trgovinu sa stranim državama i između pojedinih država, kao i sa indijanskim plemenima;
4. da uvodi jednoobrazni sistem o primanju u državljanstvo i jednoobrazne zakone u pogledu bankrotstva na celoj teritoriji Sjedinjenih Država;
5. da kuje novac, određuje njegovu vrednost i vrednost stranih valuta i da utvrđuje sistem tegova i mera;
6. da preduzima mere za kažnjavanje zbog falsifikovanja hartija od vrednosti i novca u opticaju Sjedinjenih Država;
7. da ustanovljava poštanske urede i poštanske puteve;
8. da podstiče unapređivanje nauke i korisnih umetnosti, obezbeđujući piscima i pronalazačima isključivo pravo, na ograničeno vreme, na njihova dela i pronalazke;
9. da osniva sudove niže od Vrhovnog suda;
10. da određuje i kažnjava gusarenje i krivična dela na otvorenom moru i povrede međunarodnih prava;
11. da objavljuje rat, da izdaje dozvole za hvatanje neprijateljskih brodova i donosi propise o zaplenu na kopnu i na moru;
12. da okuplja i održava vojsku, ali novac određen za tu svrhu ne sme se davati za vreme duže od dve godine;
13. da ustanovljuje i izdržava mornaricu;
14. da donosi propise o upravljanju i organizaciji kopnenih i pomorskih snaga;
15. da se stara o pozivanju zemaljske odbrane radi izvršavanja zakona Sjedinjenih Država, ugušivanja ustanka i odbijanja invazija;

16. da se stara o organizovanju, naoružavanju i disciplini zemaljske odbrane i o rukovođenju onim njenim delovima koji su bili upotrebljeni u službi Sjedinjenih Država, ostavljajući svakoj državi pravo na postavljanje oficira i obučavanje zemaljske odbrane na način koji propiše Kongres;

17. da vrši isključivu zakonodavnu vlast u svim slučajevima nad onom oblasti (ne većom od deset kvadratnih milja) koja ustupanjem od strane Kongresa postane sedište vlade Sjedinjenih Država, i da vrši istu vlast nad svim mestima pribavljenim pristankom zakonodavnog tela države u kojoj se ona nalaze za podizanje utvrđenja, slagališta, arsenala, dokova i drugih potrebnih zdanja; i

18. da donosi zakone koji će biti potrebni i podobni za izvršavanje navedenih ovlašćenja koja ovaj Ustav daje vladi Sjedinjenih Država ili pojedinom resoru ili službenom licu.

Odeljak 9. 1. Seoba ili useljavanje lica koja neka od postojećih država nađe za shodno da primi ne može da bude zabranjena od strane Kongresa pre 1808. godine, ali se može odrediti porez ili taksa na takvo useljavanje, ne veći od deset dolara po osobi.

2. Privilegija tužbe *habeas corpus* ne sme staviti van snage, sem kada u slučajevima pobune ili invazije to iziskuje javna bezbednost.

3. Ne može se donositi nikakav zakon o oduzimanju imovine i lišavanju građanskih prava, kao ni zakon *eks post fakto*.

4. Ne može se razrezivati nikakav porez po glavi niti drugi kakav neposredni porez, sem u srazmeri sa popisom ili spiskom stanovnika koji je gore predviđen.

5. Nikakav porez ni carina ne mogu se naplaćivati na predmete izvezene iz bilo koje države.

6. Nikakva povlastica o trgovini ili prihodima ne može se bilo kakvim propisima davati lukama jedne države u odnosu na luke neke druge države, niti su brodovi koji plove u jednu državu ili iz nje obavezni da deklarišu robu, plaćaju pristanišnu taksu ili carine u drugoj državi.

7. Nikakav novac se ne sme uzimati iz državne blagajne, sem na osnovu sredstava dodeljenih zakonom, a redovan izveštaj i račun primanja i izdavanja državnog novca mora se objavljivati s vremena na vreme.

8. Sjedinjene Države ne mogu dodeljivati nikakvu plemićku titulu, i nijedno lice koje u njima ima neku plaćenu službu ili odgovorno mesto ne može bez odobrenja Kongresa da primi nikakav poklon, nagradu, zvanje ni titulu bilo kakve vrste ni od kog kralja, vladara ili strane države.

Odeljak 10. 1. Nijedna država ne može da sklapa bilo kakav ugovor, savez ili konfederaciju, zatim da izdaje dozvolu za zarobljavanje neprijateljskih brodova, da kuje novac, daje kreditna pisma, upotrebljava bilo šta drugo sem zlatnog i srebrnog novca kao zakonsko sredstvo za plaćanje dugova, da donosi zakone o oduzimanju imanja ili lišavanja građanskih prava, te zakon *eks post fakto* ili zakon koji slabi ugovorne obaveze, ili da dodeljuje plemićke titule.

2. Nijedna država ne može bez pristanka Kongresa da razrezuje bilo kakve dažbine ili carine na uvoz ili izvoz, sem onih koje mogu da budu neophodne za izvršenje njenih zakona o nadzoru, a čisti prihod od dažbina koje bilo koja država razreže na uvoz ili izvoz biće stavljen na raspolaganje blagajni Sjedinjenih Država; svi takvi zakoni podležu reviziji i kontroli Kongresa.

3. Nijedna država ne može bez pristanka Kongresa da razrezuje nikakve dažbine na tonažu, da drži vojsku ili ratne brodove u vreme mira, da sklapa sporazume ili ugovore s

drugim državama ili stranim silama, niti da se upušta u rat, sem u slučaju stvarnog napada na nju ili takve bliske opasnosti koja ne trpi odlaganja.

ČLAN 2.

Odeljak 1. Izvršna vlast pripada predsedniku Sjedinjenih Američkih Država. On vrši svoje funkcije u roku od četiri godine i zajedno sa potpredsednikom, biranim za isti rok, bira se na sledeći način:

2. Svaka država imenuje, na način koji će njeno zakonodavno telo da odredi, određeni broj članova izbornog tela jednak celokupnom broju senatora i članova Predstavničkog doma na koji ta država ima pravo u Kongresu; za članove izbornog tela ne može da se imenuje nijedan senator ili član Predstavničkog doma, ni lice koje vrši neku državnu funkciju u Sjedinjenim Državama, bilo poverljivu ili plaćenu.

Članovi izbornog tela se sastaju u svojim državama i tajno glasaju za dva lica, od kojih bar jedno ne sme da bude stanovnik iste države koje i oni. Oni prave spisak svih lica za koja se glasalo i broja glasova datih za svako od njih; taj spisak potpisuju i overavaju, pa zapečaćen dostavljaju u sedište vlade Sjedinjenih Država, upućeno predsedniku Senata. Predsednik Senata, u prisustvu Senata i Predstavničkog doma, otvara sve overene spiskove, pa se zatim glasovi prebrojavaju. Lice koje ima najveći broj glasova postaje predsednik, ako taj broj glasova predstavlja većinu od ukupnog broja naimenovanih članova izbornog tela, a ako ih ima više koji imaju tu većinu i imaju jednak broj glasova, onda Predstavnički dom odmah tajnim glasanjem bira jednog od njih za predsednika; ako nijedno lice nema većinu, onda između petorice sa najvećim brojem glasova na spisku Predstavnički dom na sličan način bira predsednika. Ali, prilikom biranja predsednika, glasovi se uzimaju po državama, pri čemu predstavništvo svake države ima samo jedan glas; kvorum za ovu svrhu sastoji se od člana ili članova dve trećine država, a za izbor je potrebna većina svih država. U svakom slučaju, lice koje posle izbora predsednika bude imalo najveći broj glasova članova izbornog tela postaje potpredsednik. Ali, ako ostanu dva ili više lica koja imaju podjednak broj glasova, Senat tajnim glasanjem bira potpredsednika među njima.

3. Kongres može da odredi vreme biranja članova izbornog tela i dan kada oni treba da glasaju; taj dan je isti na celom području Sjedinjenih Država.

4. Niko sem građanina domoroca ili građanina Sjedinjenih Država ne može u vreme donošenja ovog Ustava da bude biran na položaj predsednika; niko ne može da bude biran na taj položaj ako nije napunio trideset pet godina života i ako tokom četrnaest godina nije bio stanovnik Sjedinjenih Država.

5. U slučaju smenjivanja predsednika s položaja ili u slučaju njegove smrti, ostavke ili nesposobnosti da vrši vlast i ispunjava dužnosti pomenutog položaja, taj položaj se prenosi na potpredsednika, a Kongres može zakonom da odredi za slučaj smenjivanja, smrti, ostavke ili nesposobnosti i predsednika i potpredsednika koje će službeno lice tada da vrši dužnost predsednika, i to službeno lice će vršiti predsedničku dužnost dok nesposobnost ne prestane ili dok se ne izabere novi predsednik.

6. Predsednik u utvrđenim rokovima prima naknadu za svoju službu, a ona se ne može ni povećati ni smanjiti u toku perioda za koji je izabran; za to vreme on ne sme da prima nikakvu drugu nagradu od Sjedinjenih Država ili od bilo koje države.

7. Pre nego što počne da vrši svoju dužnost, on polaže sledeću zakletvu ili daje svečanu izjavu: *Svečano se zaklinjem (ili izjavljujem) da ću verno vršiti dužnost predsednika Sjedinjenih Država, da ću, što mogu bolje, čuvati, štiti i braniti Ustav Sjedinjenih Država.*

Odeljak 2. 1. Predsednik je vrhovni zapovednik vojske i ratne mornarice Sjedinjenih Država, kao i zemaljske odbrane pojedinih država, kada (vojska i ratna mornarica) budu

pozvane u aktivnu službu Sjedinjenih Država; on može da zahteva pismeno mišljenje od starešina svakog upravnog resora o svakom predmetu koji se odnosi na poslove njegove nadležnosti; on ima pravo na odlaganje izvršenja kazni i pomilovanje za krivična dela protiv Sjedinjenih Država, sem u slučajevima krivičnog gonjenja.

2. On ima pravo, uz mišljenje i pristanak Senata, da sklapa međunarodne ugovore, pod uslovom da dve trećine prisutnih senatora da svoju saglasnost; on određuje i, uz mišljenje i pristanak Senata, imenuje ambasadore, druge diplomatske predstavnike i konzule, sudije Vrhovnog suda i sve druge službenike Sjedinjenih Država za čije imenovanje nije u ovom Ustavu drukčije predviđeno, a za koje se to odredi zakonom, ali Kongres može zakonom da prenese pravo imenovanja nižih službenika, kada nađe za shodno, na samog predsednika, na redovne sudove ili na starešine pojedinih grana državne uprave.

3. Predsednik ima pravo da popunjava ona mesta koja se uprazne za vreme dok Senat ne zaseda, poveravajući dužnosti koje ističu krajem narednog zasedanja.

Odeljak 3. Predsednik povremeno obaveštava Kongres o stanju Sjedinjenih Država i iznosi pred njega na razmatranje mere za koje nađe da bi bile potrebne i korisne; on može u izvanrednim prilikama da saziva oba doma ili bilo koji od njih, a u slučaju neslaganja između njih u pogledu vremena odlaganja zasedanja, on može to zasedanje da odloži za vreme koje nađe za umesno; on prima ambasadore i druge diplomatske predstavnike, stara se da se zakoni tačno izvršuju i postavlja na dužnost sve službenike Sjedinjenih Država.

Odeljak 4. Predsednik, potpredsednik i drugi državni službenici Sjedinjenih Država biće uklonjeni s položaja u slučaju diskvalifikacije zbog izdaje, podmićivanja i drugih teških zločina i krivičnih dela.

ČLAN 3.

Odeljak 1. Sudska vlast Sjedinjenih Država se poverava jednom Vrhovnom sudu i onim nižim sudovima koje Kongres može povremeno da određuje i ustanovljava. Sudije i Vrhovnog i nižih sudova zadržavaju svoja zvanja dogod se dostojno vladaju, i u određenim rokovima dobijaju za svoju službu naknadu koja se ne može smanjivati za vreme trajanja njihove službe.

Odeljak 2. 1. Sudska vlast se prostire na sve slučajeve, po zakonu i pravičnosti, koji proističu iz ovog Ustava, zakona Sjedinjenih Država i ugovora zaključenih ili koji će se zaključiti po njihovom ovlašćenju, zatim na sve slučajeve koji se odnose na ambasadore, druge diplomatske predstavnike i konzule, na sve slučajeve admiraliteta i pomorskog prava, na sporove u kojima su Sjedinjene Države stranka, na sporove između dveju ili više država, između jedne države i građana neke druge države, između građana raznih država, između građana iste države koji polažu pravo na zemljište na osnovu koncesija dobijenih od drugih država, i između jedne države ili njenih građana i stranih država, građana ili podanika.

2. U svim slučajevima koji se odnose na ambasadore i druge diplomatske predstavnike i konzule, kao i u onima u kojima je neka država stranka, Vrhovni sud će suditi u prvom stepenu. U svim drugim, gore pomenutim slučajevima, Vrhovni sud rešava po žalbi, i to i u pogledu primene prava i u pogledu činjenica, uz one izuzetke i prema onim propisima koje Kongres donese.

3. Suđenje za sva krivična dela, sem slučajeva diskvalifikacije u Kongresu, vrši se uz učešće porote: takvo suđenje se vrši u državi u kojoj je navedeno delo izvršeno, a ako delo nije izvršeno ni u jednoj državi, suđenje se vrši na onom mestu ili mestima koje Kongres zakonom odredi.

Odeljak 3. 1. Izdaja Sjedinjenih Država se sastoji samo u vođenju rata protiv njih ili u priklanjanju njihovim neprijateljima, ukazivanjem pomoći i podrške. Niko ne može da bude osuđen za izdaju bez svedočenja dva svedoka o očitom delu izdaje ili bez priznanja na javnom pretresu pred sudom.

2. Kongres ima ovlašćenje da propiše kaznu za izdaju, ali nikakva kazna zbog izdaje u ovom pogledu ne sme da pogađa potomstvo krivca, sem za života osuđenog lica.

ČLAN 4.

Odeljak 1. Puna vera i priznanje daje se u svakoj državi javnim aktima, ispravama i sudskim odlukama svake druge države. Kongres može opštim zakonima da propiše način na koji će se takvi akti, isprave i odluke potvrđivati, kao i njihovo dejstvo.

Odeljak 2. 1. Građani svake države uživaju prava i zaštitu građana pojedinih država.

2. Lice optuženo u jednoj državi za izdaju, težak zločin ili neki drugi zločin, a koje pobegne od zakona pa se nađe u nekoj drugoj državi, mora se na zahtev izvršne vlasti države iz koje je pobeglo predati da bi se privelo u državu pod čije pravosuđe potpada suđenje za njegov zločin.

3. Nijedno lice koje je u službi ili na radu u jednoj državi na osnovu njenih zakona, u slučaju da pobegne u neku drugu državu, se ne može na osnovu bilo kakvog zakona ili propisa u njoj da oslobodi takve službe ili rada, nego se mora predati na zahtev strane prema kojoj je u pogledu te službe ili rada u obavezi.

Odeljak 3. 1. Kongres može da primi nove države u sastav Sjedinjenih Država, ali nijedna nova država se ne može da osniva niti da proglasi na pravnom području bilo koje druge države; takođe se nijedna država ne može formirati spajanjem dveju ili više država ili delova država, bez pristanka zakonodavnih tela država i Kongresa.

2. Kongres ima pravo da raspolaže teritorijom i imovinom Sjedinjenih Država i da o tome izdaje potrebna pravila i propise, i ništa se u ovom Ustavu ne sme tako da tumači da ide na štetu bilo kakvog prava Sjedinjenih Država ili bilo koje od država.

Odeljak 4. Sjedinjene Države garantuju svakoj državi u ovom Savezu njen republikanski oblik vladavine, i svaku od njih štite od spoljnih napada, a na zahtev njene zakonodavne ili izvršne vlasti (kada se zakonodavno telo ne može da sastane) i protiv unutrašnjeg nasilja.

ČLAN 5.

Kad god dve trećine oba doma budu smatrale za potrebno, Kongres će predložiti amandmane ovog Ustava, ili će na zahtev zakonodavnih tela dve trećine država sazvati ustavotvornu skupštinu radi predlaganja amandmana koji će u oba slučaja biti punovažni u svakom pogledu kao deo ovog Ustava, kada ih ratifikuju zakonodavna tela tri četvrtine država, ili ustavotvorne skupštine u tri četvrtine od njih, a prema tome da li je Kongres predložio jedan ili drugi način ratifikovanja, pod uslovom da nikakav amandman koji bi se doneo pre godine 1808. ni u kom pogledu neće moći da izmeni odredbe prvog i četvrtog stava u devetom odeljku prvog člana; nijedna država ne može da bude lišena svog ravnopravnog glasa u Senatu bez svog pristanka.

ČLAN 6.

1. Svi zajmovi i obaveze iz vremena pre usvajanja ovog Ustava važe za Sjedinjene Države sa ovim Ustavom kao i u Konfederaciji.

2. Ovaj Ustav i oni zakoni Sjedinjenih Država koji će se ubuduće donositi, svi sklopljeni ugovori ili koji će biti sklopljeni u ime Sjedinjenih Država, vrhovni su zakon zemlje, a sudije u svakoj državi su obavezni da ih poštuju, čak i u slučaju da time dolaze u sukob u bilo čemu sa Ustavom ili zakonima ma koje države.

3. Ranije pomenuti senatori i članovi Predstavničkog doma, članovi zakonodavnih tela pojedinih država i svi upravni i sudski službenici i Sjedinjenih Država i pojedinih država polažu zakletvu ili daju svečanu izjavu kojom se obavezuju da će poštovati ovaj Ustav; nikakvo versko ubedenje se neće tražiti kao kvalifikacija ni za kakav položaj ili javnu službu u Sjedinjenim Državama.

ČLAN 7.

Ratifikovanje od strane ustavotvornih skupština devet država biće dovoljno za stupanje na snagu ovog Ustava kao zajedničkog za države koje ga budu ratifikovale.

Sačinjeno na Ustavotvornoj skupštini uz jednoglasni pristanak prisutnih država na dan 17. septembra leta Gospodnjeg 1787, dvanaestog leta nezavisnosti Sjedinjenih Američkih Država. Za potvrdu toga, stavili smo svoje potpise.

Džordž Vašington, predsednik i predstavnik Virdžinije

Nju Hempšir: *Džon Langdon, Nikolas Gilman*

Masačusets: *Natanijel Gorham, Rufus King*

Konektikat: *Vm. Saml. Džonson, Rodžer Šerman*

Njujork: *Aleksandar Hamilton*

Nju Džersi: *Vil. Livingston, Dejvid Brirli, Vm. Paterson, Džona. Dejton*

Pensilvanija: *B. Franklin, Tomas Miflin, Robt. Moris, Džor. Klajmer, Tom.*

Ficsimons, Džared Ingersol, Džejms Vilson, Gauv. Moris

Delaver: *Džor. Rid, Ganing Bedford mlađi, Džon Dikinson, Ričard Baset, Jak. Brum*

Merilend: *Džejms Makhenri, Danijel od Sent Tomasa Dženifera, Danl. Kerol*

Virdžinija: *Džon Bler, Džejms Medison mlađi*

Severna Karolina: *Vm. Blaunt, Rič. Dobs Spajt, Hju Vilijamson*

Južna Karolina: *Dž. Ratlidž, Čarls Kotsvort Pinkni, Čarls Pinkni, Pirs Batler*

Džordžija: *Vilijam Fju, Abr. Baldvin*

AMANDMANI

Prvih deset amandmana čine Zakon o pravima

AMANDMAN 1. 1791. godina

Kongres ne može da donosi nikakav zakon o ustanovljenju državne religije, kao ni zakon koji zabranjuje slobodno ispovedanje vere, a ni zakon koji ograničava slobodu govora ili štampe ili pravo naroda na mirne zborove i na upućivanje peticije vladi za ispravljanje nepravdi.

AMANDMAN 2. 1791. godina

Pošto je dobro organizovana zemaljska odbrana potrebna za bezbednost slobodne države, ne sme se kršiti pravo naroda da drži i nosi oružje.

AMANDMAN 3. 1791. godina

Nijedan vojnik u vreme mira ne sme da stanuje u privatnoj kući bez pristanka vlasnika, a ni u vreme rata, sem ako se to propiše zakonom.

AMANDMAN 4. 1791. godina

Ne sme se neopravdanim pretresima u zaplenom kršiti pravo građana na bezbednost ličnosti, stanova, hartije od vrednosti, imovine i nalog za to se ne sme izdavati, sem u slučaju verovatnog osnova potkrepljenog zakletvom ili svečanom izjavom, uz tačan opis mesta na kome treba izvršiti pretresanje lica ili stvari koje treba zapleniti.

AMANDMAN 5. 1791. godina

Niko ne može da bude pozvan da odgovara za težak zločin ili neki drugi kažnjiv zločin, sem na osnovu prijave ili optužbe velike porote, izuzev za krivična dela izvršena u kopnenim ili pomorskim snagama ili zemaljskoj odbrani, i to za vreme aktivne službe u doba rata ili javne opasnosti; niko ne sme da zbog istog krivičnog dela bude dvaput izložen opasnosti po život, niti se sme naterati u bilo kakvom krivičnom suđenju da svedoči protiv samoga sebe, niti lišavati života, slobode i imovine bez propisanog zakonskog postupka; ne može se ni privatna svojina oduzeti u javnom interesu bez pravične naknade.

AMANDMAN 6. 1791. godina

U svim krivičnim gonjenjima optuženi uživa pravo na brzo i javno suđenje od strane nepristrasne porote države i oblasti u kojoj je krivično delo izvršeno, a ta oblast će prethodno biti zakonom utvrđena, i ima pravo da bude obavešten o prirodi i osnovi optužbe, pravo da

bude suočen sa svedocima protiv sebe, pravo da se obavezno privedu svedoci u njegovu korist i pravo na pomoć savetom u svojoj odbrani.

AMANDMAN 7.
1791. godina

U parnicama po običajnom pravu, gde sporna suma premaša dvadeset dolara, rezerviše se pravo na suđenje s porotom, i nikakva činjenica koju porota ispita neće biti ponovo ispitivana pred bilo kojim sudom Sjedinjenih Država, sem u skladu sa pravilima običajnog prava.

AMANDMAN 8.
1791. godina

Ne smeju se tražiti prekomerne novčane kaucije, niti propisivati neumerene novčane kazne, ni određivati surove i neuobičajene kazne.

AMANDMAN 9.
1791. godina

Nabrajanje u Ustavu izvesnih prava se ne sme tumačiti tako da se ospore ili umanje druga prava koja je narod zadržao.

AMANDMAN 10.
1791. godina

Prava koja nisu ovim Ustavom data Sjedinjenim Državama, niti su uskraćena državama, ostavljena su svakoj pojedinoj državi ili narodu.

AMANDMAN 11.
1795. godina

Ne može se tumačiti da se sudska vlast Sjedinjenih Država proteže na ma koji spor po zakonu ili po pravu pravičnosti, koji pokreću ili vode protiv jedne od Sjedinjenih Država građani neke druge države ili građani i podanici neke strane države.

AMANDMAN 12.
1804. godina

Članovi izbornog tela se sastaju svaki u svojoj državi i glasaju tajno za predsednika i potpredsednika, od kojih bar jedan ne sme da bude stanovnik iste države koje su i oni; oni u svojim glasačkim listićima imenuju lice za koje glasaju kao predsednika, a na zasebnim listićima imenuju lice za koje glasaju za potpredsednika, i sastavljaju zasebne spiskove svih lica koja su dobila glasove za predsednika i svih lica koja su dobila glasove za potpredsednika, kao i broja glasova datih za svakoga od njih, zatim te spiskove potpisuju, overavaju i zapečaćene šalju u sedište vlade Sjedinjenih Država na adresu predsednika Senata; u prisustvu Senata i Predstavničkog doma, predsednik Senata otvara sve poslate spiskove, pa se zatim prebrojavaju glasovi. Predsednikom postaje lice koje dobije najveći broj glasova za predsednika, ako takav broj predstavlja većinu celokupnog broja naimenovanih članova izbornog tela, a ako niko nema takvu većinu, onda između lica koja imaju najveći

broj glasova, ali ne više od tri lica sa spiska onih za koje se glasalo da budu predsednici – Predstavnički dom glasačkim listićima odmah bira predsednika. Ali, prilikom biranja predsednika, glasovi se računaju po državama, pri čemu predstavništvo svake države ima po jedan glas; kvorum za ovu svrhu se sastoji od po jednog člana ili više članova is dve trećine država, a za izbor je potrebna većina svih država. Ukoliko Predstavnički dom, u slučaju kada je pravo biranja prešlo na njega, ne izabere predsednika do četvrtog dana sledećeg meseca marta, tada potpredsednik vrši dužnost predsednika kao u slučaju smrti ili druge zdravstvene onesposobljenosti predsednika. Lice koje bude dobilo najveći broj glasova kao potpredsednik, postaje potpredsednik ako taj broj bude predstavljao većinu celokupnog broja nimenovanih članova izbornog tela, a u slučaju da nijedno lice ne dobije većinu, onda Senat bira potpredsednika između dva lica na spisku koja su dobila najviše glasova; kvorum za ovu svrhu se sastoji od dve trećine ukupnog broja senatora, a za izbor je potrebna većina celokupnog broja. Ali, niko ko ne ispunjava Ustavom propisane uslove za predsednika ne može da bude izabran za potpredsednika Sjedinjenih Država.

AMANDMAN 13.
1865. godina

Odeljak 1. U Sjedinjenim Državama ili na bilo kom mestu podložnom njihovoj vlasti ne sme da postoji ropstvo niti prinudno služenje, sem kao kazna za zločin za koji krivac bude propisno osuđen.

Odeljak 2. Kongres ima pravo da odgovarajućim zakonodavstvom obezbedi poštovanje ovog člana.

AMANDMAN 14.
1868. godina

Odeljak 1. Sva lica rođena ili naturalizovana u Sjedinjenim Državama i podložna njihovoj vlasti jesu građani Sjedinjenih Država i one države u kojoj prebivaju. Nijedna država ne sme donositi ili primenjivati zakone koji uskraćuju pravo i zaštitu građanima Sjedinjenih Država; nijedna država ne sme nijedno lice da liši života, slobode ili imovine bez propisanog zakonskog postupka, niti može ikome da uskrati ravnopravnu zakonsku zaštitu u granicama svoje vlasti.

Odeljak 2. Članovi Predstavničkog doma se raspodeljuju na pojedine države prema broju stanovnika svake od njih, pri čemu se računa celokupan broj stanovnika u svakoj državi, izuzev Indijanaca koji ne plaćaju porez. Ali, ako se pravo glasa na bilo kojim izborima za nimenovanje članova izbornog tela za izbor predsednika ili potpredsednika Sjedinjenih Država, članova Predstavničkog doma u Kongresu ili upravnih i sudskih funkcionera pojedine države ili članova njenog zakonodavnog tela ospori bilo kojim muškarcima takve države koji imaju dvadeset i jednu godinu a građani su Sjedinjenih Država, ili na bilo koji način uskrati, sem zbog učešća u pobuni ili zbog drugog zločina, osnova za njeno predstavništvo se smanjuje u srazmeri prema kojoj se broj takvih muških građana odnosi prema celokupnom broju muškaraca takve države, koji su napunili dvadeset i jednu godinu života.

Odeljak 3. Niko ne može da bude senator ili član Predstavničkog doma u Kongresu ili član izbornog tela za izbor predsednika i potpredsednika, niti može da vrši bilo kakvu dužnost, bilo građansku ili vojnu, u Sjedinjenim Državama ili u bilo kojoj od država, ako je posle položene zakletve da će se pridržavati Ustava Sjedinjenih Država – kao član Kongresa,

ili kao službenik Sjedinjenih Država, ili kao član zakonodavnog tela bilo koje države, ili kao izvršni sudski činovnik neke od država – uzeo učešća u ustanku ili pobuni protiv Ustava, ili pružio pomoć ili podršku njegovim neprijateljima. Ali Kongres može dvotrećinskom većinom glasova svakog doma da ukloni ovakvu smetnju.

Odeljak 4. Punovažnost državnog duga Sjedinjenih Država, zakonom odobrenog, uključujući obaveze u obliku penzija i nagrada za službu ugušivanja ustanka i pobuna, ne dovodi se u pitanje. Ali, ni Sjedinjene Države ni ma koja od država ne mogu primiti na sebe niti da plate bilo kakav dug ili obavezu stvorenu u cilju pomaganja ustanka ili pobune protiv Sjedinjenih Država, ili bilo kakav zahtev za naknadu štete zbog gubitka ili oslobođenja robova: svi takvi dugovi, obaveze i potraživanja smatraju se nezakonitim i ništavnim.

Odeljak 5. Kongres ima pravo da odgovarajućim zakonima sprovede u život odredbe ovog člana.

AMANDMAN 15.
1870. godina

Odeljak 1. Pravo glasa građana Sjedinjenih Država ne mogu ni Sjedinjene Države niti bilo koja od država da uskrati ili ograniči zbog rase, boje ili ranijeg robovanja.

Odeljak 2. Kongres ima pravo da odgovarajućim zakonima sprovede u život odredbe ovog člana.

AMANDMAN 16.
1913. godina

Kongres ima pravo da propisuje i ubira porez na prihode dobijene iz bilo kakvih izvora, bez raspodele na pojedine države i bez obzira na bilo kakav cenzus i popis.

AMANDMAN 17.
1913. godina

Senat Sjedinjenih Država sačinjavaju po dva senatora iz svake države, koje bira narod te države, i to na šest godina; svaki senator ima po jedan glas. Članovi izbornog tela u svakoj državi moraju da imaju svojstva potrebna članovima izbornog tela najbrojnijeg zakonodavnog tela dotične države.

Kada se uprazni predstavništvo neke države u Senatu, izvršna vlast te države raspisuje izbore da bi popunila to prazno mesto; međutim, zakonodavno telo svake države može da ovlasti svoju izvršnu vlast da privremeno odredi predstavnika dok narod ne popuni prazna mesta putem izbora kakve propisuje zakonodavno telo.

Ovaj amandman se ne može tumačiti tako da utiče na izbor ili trajanje mandata nekog senatora izabranog pre nego što ovaj amandman postane punovažan kao sastavni deo Ustava.

AMANDMAN 18.
1919. godina

Odeljak 1. Godinu dana posle ratifikovanja ovog člana zabranjuje se u svrhu potrošnje proizvodnja, prodaja ili prenošenje opojnih pića na teritoriji Sjedinjenih Država, i na teritorijama pod njihovom vlašću, kao i uvoz u teritorije i izvoz iz njih.

Odeljak 2. Kongres i pojedine države imaju istovremeno pravo da odgovarajućim zakonima sprovedu u život odredbe ovog člana.

Odeljak 3. Ovaj član se neće sprovesti ako ga ne odobre kao amandman Ustavu, u roku od sedam godina od dana kada ga Kongres podnese državama, zakonodavna tela onoliko država koliko je određeno u Ustavu.

AMANDMAN 19. 1920. godina

Pravo glasa građana Sjedinjenih Država, Sjedinjene Države ili bilo koja od država neće uskratiti ili ograničiti na osnovu pola.

Kongres ima pravo da odgovarajućim zakonima sprovede u život odredbe ovog člana.

AMANDMAN 20. 1933. godina

Odeljak 1. Mandat predsednika i potpredsednika ističe u podne 20. dana meseca januara, a mandat senatora i članova Predstavničkog doma u podne 3. dana meseca januara, i to u godinama u kojima bi ti rokovi istekli da ovaj član nije bio ratifikovan, i od tada počinju mandati njihovih naslednika.

Odeljak 2. Kongres se sastaje bar jednom svake godine, i to zasedanje počinje u podne 3. dana meseca januara, ukoliko Kongres zakonom ne odredi koji drugi dan.

Odeljak 3. Ako do vremena određenog za početak predsednikovog mandata izabrani predsednik premine, potpredsednik postaje predsednik. Ako predsednik ne bude izabran do vremena određenog za početak njegovog mandata, ili ako izabrani predsednik ne ispunjava uslove, onda potpredsednik vrši dužnost predsednika dok predsednik ne stekne uslove; u slučaju da ni predsednik ni potpredsednik ne ispunjavaju uslove, Kongres može zakonom da odredi ko će da vrši tu dužnost, i to lice će na osnovu toga da vrši dužnost predsednika dok predsednik ili potpredsednik ne stekne uslove.

Odeljak 4. Kongres može zakonom da propiše kako će se postupiti za slučaj smrti nekog od onih lica između kojih Predstavnički dom može da izabere predsednika kada pravo izbora pređe na taj dom, kao i za slučaj smrti lica između kojih Senat može da izabere predsednika kada na njega pređe pravo izbora.

Odeljak 5. Odredbe odeljka 1 i 2 stupaju na snagu 15. dana meseca oktobra koji dođe posle ratifikovanja ovog člana.

Odeljak 6. Ovaj član se neće primenjivati ako ga kao amandman Ustavu ne usvoje zakonodavna tela tri četvrtine država, i to u toku sedam godina od dana njegovog podnošenja.

AMANDMAN 21.
1933. godina

Odeljak 1. Ukida se osamnaesti amandman Ustava Sjedinjenih Država.

Odeljak 2. Ovim se zabranjuje svaki prenos ili uvoz u bilo koju državu, teritoriju ili posed Sjedinjenih Država, u cilju isporuke ili upotrebe, opojnih pića, ako nisu u skladu sa njihovim zakonima.

Odeljak 3. Ovaj član se neće primenjivati ako ga ne odobre kao amandman Ustavu skupštine onoliko država koliko je predviđeno u Ustavu, i to u roku od sedam godina od dana u koji će ga Kongres podneti državama.

AMANDMAN 22.
1951. godina

Odeljak 1. Nijedno lice ne može da bude izabrano na položaj predsednika više od dva puta, i nijedno lice koje je bilo na položaju predsednika ili vršilo dužnost predsednika više od dve godine od roka na koji je neko drugo lice izabrano za predsednika ne može da bude izabrano na položaj predsednika više od jednog puta. Ali, ovaj član se ne primenjuje na lice koje se nalazi na položaju predsednika kada je Kongres predložio ovaj član, ili vrši dužnost predsednika za vreme roka u kome ovaj član stupa na snagu, ukoliko ostane na položaju predsednika ili vrši dužnost predsednika za vreme tog roka.

Odeljak 2. Ovaj član neće stupiti na snagu ako ga kao amandman Ustavu ne ratifikuju zakonodavna tela tri četvrtine država, u toku sedam godina od dana u koji ga je Kongres predložio državama.

AMANDMAN 23.
1961. godina

Odeljak 1. Oblast Kolumbija, u kojoj se nalazi sedište vlade Sjedinjenih Država, odrediće na način koji Kongres reguliše:

Broj izbornika za izbor predsednika i potpredsednika biće jednak celokupnom broju senatora i poslanika u Kongresu na koje bi Oblast Kolumbija imala pravo ukoliko bi imala status savezne države, ali ni u kom slučaju veći od najmanje naseljene države; oni će biti dodati izbornicima koje imenuju savezne države, ali će se tretirati, u cilju izbora predsednika i potpredsednika, kao da su izbornici koje imenuje savezna država; oni će se okupljati u Oblasti Kolumbija i obavljati one dužnosti koje predviđa član 12. amandmana.

Odeljak 2. Ovlašćuje se Kongres da ovaj član stavi na snagu donošenjem odgovarajućih zakonskih odredbi.

AMANDMAN 24.
1964. godina

Odeljak 1. Sjedinjene Države ili bilo koja savezna država neće uskratiti ili umanjiti pravo građana Sjedinjenih Država da glasaju, na preliminarnim ili nekim drugim izborima za predsednika ili potpredsednika, za izbornike koji biraju predsednika ili potpredsednika, za senatora ili poslanika u Kongresu zbog toga što nisu platili glasački ili neki drugi porez.

Odeljak 2. Ovlašćuje se Kongres da ovaj član stavi na snagu donošenjem odgovarajućih zakonskih odredbi.

AMANDMAN 25.
1967. godina

Odeljak 1. U slučaju predsednikovog uklanjanja sa položaja, njegove smrti ili ostavke, potpredsednik će postati predsednik.

Odeljak 2. Kad god se uprazni položaj potpredsednika, predsednik će imenovati potpredsednika koji će stupiti na ovaj položaj čim se njegovo naimenovanje potvrdi većinom glasova u oba doma Kongresa.

Odeljak 3. Kad god predsednik uputi predsedniku Senata *pro tempore* i predsedniku Predstavničkog doma pismenu izjavu da nije u stanju da vrši vlast i dužnosti svog položaja, i dok im ne uputi pismenu izjavu sa suprotnim sadržajem, ovu vlast i dužnosti vršiće potpredsednik u svojstvu vršioca dužnosti predsednika.

Odeljak 4. Kad god potpredsednik i većina glavnih funkcionera izvršnih sekretarijata, ili drugih tela koja Kongres može zakonom da predvidi, upute predsedniku Senata *pro tempore* i predsedniku Predstavničkog doma pismenu izjavu da predsednik nije u stanju da vrši vlast i dužnosti svog položaja, potpredsednik će odmah preuzeti ovlašćenja i dužnosti ovog položaja u svojstvu vršioca dužnosti predsednika.

Posle toga, kad predsednik uputi predsedniku Senata *pro tempore* i predsedniku Predstavničkog doma pismenu izjavu da ne postoji nesposobnost, on će ponovo preuzeti vlast i dužnosti svog položaja, sem ukoliko potpredsednik i većina glavnih funkcionera izvršnih sekretarijata, ili drugih tela koja Kongres može zakonom da predvidi, ne upute u roku od četiri dana predsedniku Senata *pro tempore* i predsedniku Predstavničkog doma pismenu izjavu da predsednik nije u stanju da vrši vlast i dužnosti svog položaja. Na osnovu toga, Kongres će doneti odluku po ovom pitanju, i u tom cilju će se sastati u roku od 48 časova, ukoliko nije u toku zasedanja. Ako Kongres, u roku od 21 dana po prijemu poslednje pismene izjave, ili ako Kongres ne zaseda unutar 21 dana pošto se zatraži saziv Kongresa, odluči sa dve trećine glasova oba doma da predsednik nije u stanju da vrši vlast i dužnosti svog položaja, potpredsednik će nastaviti da vrši iste u svojstvu vršioca dužnosti predsednika; u suprotnom, predsednik će nastaviti da vrši vlast i dužnosti svog položaja.

AMANDMAN 26.
1971. godina

Odeljak 1. Sjedinjene Države, ili bilo koja savezna država, neće uskratiti ili umanjiti pravo građana Sjedinjenih Država koji imaju osamnaest ili više godina života da glasaju, a da je razlog tome životno doba.

Odeljak 2. Ovlašćuje se Kongres da ovaj član stavi na snagu donošenjem odgovarajućih zakonski odredbi.

AMANDMAN 27.
1992. godina

Član 1, odeljak 6, stav 1. Nijedan zakonski akt kojim se menja plata senatora ili poslanika neće stupiti na snagu dok se ne izaberu poslanici.